

Tõnis Lukas

(XII Riigikogu liige 05.04.11-20.01.13)

2013

ERM [Eesti Rahva Muuseum] on kogu Eesti visiitkaart : [intervjuu / vahendanud Kaarel Tarand] // Sirp, 18. jaan. 2013, lk. 10-11.

http://www.sirp.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=16941:erm-on-kogu-estiviisiitkaart&catid=9:sotsiaalia&Itemid=13&issue=3425

2012

Jõudu meil on : [artiklikogumik] / toim. Iti Vanamõlder. Tartu : Ilmamaa, 2012. 359 lk. (Ilmatargad). - Sisaldab ka autori saatesõna, lk. 9-17.

Tartu muinsuskaitsepäevad tõid rahva tänavale // Eesti Muinsuskaitse Selts 25. Tallinn, 2012, lk. 256-267.

Vastupidav ühiskond vajab isamaalisust // Akadeemia, 2012, nr. 1, lk. 57-66; kokkuvõte inglise k. lk. 186-187. Rahvuluse ja isamaalisuse olulisusest omariikluse püsijäämisel.

<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:104066>

Vabadest kodanikest sõltub kõik! // Lõunaleht, 2. veebr. 2012, lk. 4. Positiivsetest algatustest kodukoha elu elavdamiseks.

<http://www.lounaleht.ee/index.php?page=1&id=9026>

Isamaausu käsiraamat // Postimees : Arvamus. Kultuur, 18. veebr. 2012, lk. 5.

<http://arvamus.postimees.ee/743512>

Nii suurt koormat kanda ei saa : [kommentaar] // Eesti Päevaleht, 20. veebr. 2012, lk. 5. Erakonnakaaslase, kaitseminister Mart Laari haigusest.

<http://www.epl.ee/news/estivi/mart-laar-viidi-insuldiga-haiglasse.d?id=63943709>

Eesti Rahva Muuseum Tartusse, ja kohe! // Tartu Postimees, 29. veebr. 2012, lk. 2.

<http://www.tartupostimees.ee/755012>

Ehitamine – parem kui mitteehitamine! // Kultuuri KesKus, märts 2012, lk. 10. Eesti Rahva Muuseumi uuest majast.

<http://kes-kus.ee/raudteelaste-klubihoone-mitte-estivi-rahva-muuseum-tonis-lukas-estivi-rahva-muuseumi-direktor-aastatel-1992-1995-utleb-et-meie-vanim-lopetamata-projekt-estivi-rahva-muuseumi-naol-tuleks-valmis-teha/>

Kust leida raha õpetajate palgatõusuks? : [küsitlus] // Eesti Ekspress, 8. märts 2012, lk. 18 ; Õpetajate Leht, 9. märts, lk. 3.

<http://www.ekspress.ee/news/paevauudised/estiviudised/kas-toetate-opetajate-streiki.d?id=64040825>

http://www.opleht.ee/?archive_mode=article&articleid=7044

Õpetaja rahulolu toob lapsele heaolu // Õhtuleht, 8. märts 2012, lk. 8.

<http://www.ohuleht.ee/467769>

Hurda-selts toetab ERM-i ehitamist // Koit, 3. apr. 2012, lk. 1. Kohtumistest Põlvamaal.

<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:82152>

Vähem lapsi, rohkem hoolt : [vastus küsimusele / vahendanud Tiia Penjam] ; Õpetaja töö on keerukam, kui esmapilgul paistab : [intervjuu / vahendanud Tiia Penjam] // Õpetajate Leht, 5. apr. 2012, lk. 1; 3.

http://www.opleht.ee/?archive_mode=article&articleid=7245

http://www.opleht.ee/?archive_mode=article&articleid=7199

Tõnis Lukas: elu ei saa ära normeerida / vahendanud Liina Raudvassar // Eesti Kirik, 6. juuni 2012, lk. 4-5. Kodust ja perest, õpingutest, seotusest Tartuga.
<http://www.eestikirik.ee/node/14558>

Mossis Tõnis Lukas kaitses Aivar Kokka / vahendanud Vahur Koorits // Eesti Päevaleht, 13. juuni 2012, lk. 6. Riigikogu IRLi fraktsiooni liikme Aivar Koka kandideerimisest Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) nõukokku, tema seostamisest kurjategijate sattumisega erakonda.
<http://www.epl.ee/news/eesti/mossis-tonis-lukas-kaitses-aivar-kokka.d?id=64532698>

Manifest : EÜE [Eesti Üliõpilasmalev] – 50. Võitkem tagasi oma noorus! // Universitas Tartuensis : UT, 2012, nr. 7, lk. 37. Allk. ka Tõnis Lukas.
<http://www.ajaleht.ut.ee/1161013>

Tartust valitud riigikogulased ESMist [Euroopa Stabiilsusmehhanismist : küsitlus] // Tartu Postimees, 29. aug. 2012, lk. 2.
<http://www.tartupostimees.ee/954614>

[Kodanikuühiskonna toimimisest : kommentaar] // Postimees, 21. sept. 2012, lk. 14.
<http://arvamus.postimees.ee/981318>

Lukas, Tõnis jt. Südamevaluga // Raplamaa Sõnumid, 22. sept. 2012, lk. 8-9. Väljavõte Eesti fosforiidi kaevandamise teemalisest arutelust Tartu Ülikoolis 3. apr. 1987 toimunud koosolekul.
<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:109989>

Lukas, Tõnis jt. Riigikogulaste erinevad elustiilid – hüvitamiseks esitatud üüriarved erinevad mitmekordselt / vahendanud Dannar Leitmaa // Eesti Päevaleht, 1. nov. 2012, lk. 2-3. Üürikorterist Tallinnas.
<http://www.epl.ee/news/eesti/taismahus-riigikogulaste-erinevad-elustiilid-huvitamiseks-esitatud-uuriarved-erinevad-mitmekordselt.d?id=65197858>

Tõnis ja Ats Lukas on jalgpalliga sina peal / vahendanud Alver Kivi // Jalka, dets. 2012, lk. 38-40.

Mida teha ERMiga [Eesti Rahva Muuseumiga], et see meelitaks inimesi igast Eestimaa nurgast muuseumi külastama korduvalt? Mis on ERMi juhi kohale asudes teie tähtsaim idee, mida tahate muuseumis ellu viia? : [küsitlus] // Tartu Postimees, 4. dets. 2012, lk. 2.
<http://www.tartupostimees.ee/1062510>

Tõnis Lukas: järgmistel valimistel ma ei kandideeri / vahendanud Urmas Jaagant // Eesti Päevaleht, 10. dets. 2012, lk. 3.
<http://www.epl.ee/news/eesti/tonis-lukas-jargmistel-valimistel-ma-ei-kandideeri.d?id=65382642>

Uue maja kriitikud ei tunne seda muuseumi : [intervjuu / vahendanud Jüri Saar] // Tartu Postimees, 12. dets. 2012, lk. 2 ; Postimees, 12. dets., lk. 6 (lühend.). Eesti Rahva Muuseumi direktoriks saamisest, tulevikuplaanidest.
<http://www.tartupostimees.ee/1072120>

Lukas: ka Isamaaliit pole olnud mingi pühakute pansionaat // Õhtuleht, 14. dets. 2012, lk. 5. Erakonna sisepoliitikast – väljavõtteid esinemisest ETV saates “Kahekõne”.
<http://www.oh tuleht.ee/503113>

2011

[Eessõna] // Gustav Adolphi Gümnaasium : XXI sajandi muuseumkool : peegeldused : pühendusega Gustav Adolphi Gümnaasiumi 380. aastapäevaks. Tallinn, 2011, lk. 6; rööptekst inglise k. lk. 7.

Konservatiivse hariduspoliitika järjepidevuse kindlustajana // Mitmekülgne konservatism : konservatiivse maailmavaate olemusest, ajaloost ja tulevikust. Tallinn, 2011, lk. 218-223. Kokkuvõte inglise k. lk. 325-326.

Kolm soovi haridusnimestele // Hiiu Leht, 5. apr. 2011, lk. 2 ; Nädaline, 5. apr., lk. 4 ; Pärnu Postimees, 5. apr., lk. 11 ; Sakala, 5. apr., lk. 2 ; Koit, 7. apr., lk. 6 ; Lõunaleht, 7. apr., lk. 4 ; Põhjarannik, 7. apr., lk. 2 ; Северное побережье, 7. apr., lk. 2 ; Virumaa Teataja, 7. apr., lk. 2 ; Harju Elu, 8. apr., lk. 8 ; Lääne Elu, 12. apr., lk. 2 ; Valgamaalane, 12. apr., lk. 2 ; Vooremaa, 13. apr., lk. 2.

<http://www.parnupostimees.ee/?id=414638>

Vene k.: <http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:73853>

Miks Kohtla-Järve koolireform on õigustatud? : [vastus küsimusele] // Põhjarannik, 5. apr. 2011, lk. 2 ; Северное побережье, 5. apr., lk. 2.

<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:73850>

Lukas, Tõnis ; Toom, Yana. Toomi ja Lukase sõnasõda 4. aprillil // Eesti Päevaleht, 14. apr. 2011, lk. 9. Venekeelse õppe säilitamisest Tallinna vene koolides.

<http://www.epl.ee/artikkel/596210>

Lukas: „Aitäh, kolleegid, suur tänu, kõik partnerid!” ; Ministrid tulevad ja lähevad, haridus jääb : [intervjuu / vahendanud Tiia Penjam] ; Kuidas Tõnis Lukas oma elu korraldab? // Õpetajate Leht, 15. apr. 2011, lk. 1; 3.

http://www.opleht.ee/?archive_mode=article&articleid=5319

http://www.opleht.ee/?archive_mode=heading&headingid=1659

[Koolilõpukirjandi teemadest : küsitlus] // Postimees, 26. apr. 2011, lk. 4.

<http://pluss.postimees.ee/424674>

Eesti keelele üleminek jõuab lõpule! // Postimees, 29. apr. 2011, lk. 13 ; Postimees : на русском языке, 4. mai, lk. 9. Probleemidest vene gümnaasiumide üleminekinguga eestikeelsele õppele.

<http://pluss.postimees.ee/426604>

Vene k.: <http://rus.postimees.ee/?id=429091>

Tõnis Lukas – tipuründaja : [intervjuu / vahendanud Barbara Lehtna, Annes Aus] // Eesti Üliõpilasleht, 10. mai 2011, lk. 6. Muutustest Eesti hariduspoliitikas.

http://issuu.com/y_leht/docs/yliopilasleht/12

Lukas, Tõnis jt. На ту же тему // Столица, 6. juuni 2011, lk. 4. Vene koolide üleminekest eestikeelsele õppele.

[ÜRO kõrbestumisvastase võitlemise büroo kontaktisikuks määramisest : vastus küsimusele / vahendanud Raimo Poom] // Eesti Päevaleht, 7. juuni 2011, lk. 3.

<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:75524>

Mis on Eesti kõrgharidussüsteemi nõrgim koht? : [küsitlus] // Äripäev, 16. juuni 2011, lk. 14 ; Деловые ведомости, 15. juuni, lk. 23.

<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:75886>

Vene k.: <http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:75893>

Lukas, Tõnis jt. Linastusel olnute arvamus // Postimees, 29. juuni 2011, lk. 15. Vladimir-Georg Karassev-Orgusaare filmist “Lindpriid”.

<http://www.postimees.ee/483678>

[Kunstiakadeemia uue maja ehitamisest : kommentaar] // Postimees : Arter, 23. juuli 2011, lk. 4.

<http://www.postimees.ee/507140>

Tõnis Lukas: loodan, et Laar teostab end taas parteijuhina : [intervjuu / vahendanud Mikk Salu] // Postimees, 13. aug. 2011, lk. 12. IRLi siseprobleemidest.

<http://pluss.postimees.ee/529012>

Lukas ei kavatse uut erakonda luua / vahendanud Kadri Luude // Eesti Päevaleht, 15. aug. 2011, lk. 5. Kommentaare IRLi suurkogule ja erakonna põhikirja muutmisele.

<http://www.epl.ee/news/eesti/lukas-ei-kavatse-uut-erakonda-luua.d?id=55725800>

Kas sinu lastel on teleri vaatamise ja arvuti kasutamise aeg piiratud? : [küsitlus] // Naisteleht, 19. aug. 2011, nr. 32, lk. 12.

Kas Tõnis Lukas on targem kui 1B? / vahendanud Eve Jaakson // Naisteleht, 2. sept. 2011, nr. 34, lk. 62. Vastuseid 1. klassi õpikutest leitud küsimustele.

Eesti ühiskond püsib vabadel kodanikel // Meie Maa, 7. sept. 2011, lk. 2 ; Põhjarannik, 7. sept., lk. 2 ; Saarte Hääl, 7. sept., lk. 5 ; Северное побережье, 7. sept., lk. 2 ; Järva Teataja, 8. sept., lk. 2 ; Koit, 8. sept., lk. 6 ; Nädaline, 8. sept., lk. 4 ; Pärnu Postimees, 8. sept., lk. 11 ; Tartu Postimees, 8. sept., lk. 4 ; Hiiu Leht, 13. sept., lk. 2 ; Vooremaa, 13. sept., lk. 2 ; Võrumaa Teataja, 13. sept., lk. 2 ; Valgamaalane, 15. sept., lk. 2 ; Virumaa Teataja, 15. sept., lk. 2. Erakondades toimuvast, ohtudest ühiskonnakorralduses.

<http://saartehaal.ee/index.php?content=artiklid&sub=2&artid=27427&sec=0>

Vene k.: <http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:77228>

Kas kavatsete kandideerida IRL-i esimeheks? : [küsitlus] // Eesti Päevaleht, 17. sept. 2011, lk. 6.

Tõnis Lukas lubaks saata lapse teise kooli ilma vanema nõusolekuta / vahendanud Hanneli Rudi // Postimees, 29. sept. 2011, lk. 5 ; Postimees : на русском языке, 29. sept., lk. 4. Probleemsetest lastest.

<http://www.postimees.ee/579988>

Vene k.: <http://rus.postimees.ee/580560>

Lukas, Tõnis jt. Võimupiruka nimel pani valitsus panti 2,5 miljardit meie raha // Pealinn, 3. okt. 2011, lk. 3. Eesti osalemisest Euroopa Finantsstabiilsuse Fondis.

<http://www.pealinn.ee/?pid=119&nid=8991&lang=5>

Lukas, Tõnis jt. Väljavõte Riigikogu eelmise nädala stenogrammist // Postimees, 3. okt. 2011, lk. 9 ; Postimees : на русском языке, 3. okt., lk. 3. Eesti osalemisest Euroopa Finantsstabiilsuse Fondis.

<http://pluss.postimees.ee/584428>

[Antarktika lepingu keskkonnaprotokolliga liitumisest loobumisest : kommentaar] // Sirp, 7. okt. 2011, lk. 11.

<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:77863>

Tõnis Lukas poleks Valuoja koolimaja riigile ostnud : [intervjuu / vahendanud Marko Suurmägi] // Sakala, 28. okt. 2011, lk. 7.

<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:78847>

[Ooperilauljast Ivo Postist : kommentaar] // Tartu Postimees, 31. okt. 2011, lk. 8.

<http://www.tartupostimees.ee/617156>

Tantsides ajalukku ja sealt välja – kuidas Tartu jättis jumalaga Euroopaga // Postimees, 3. nov. 2011, lk. 16-17. Emajõe Suveteatri kontsertlavastusest “Viimane tango 1944 – Pallase lõpp”.

<http://pluss.postimees.ee/620510>

Laste nimel peame kokku leppima : [intervjuu / vahendanud Harda Roosna] // Hiiu Leht, 8. nov. 2011, lk. 4. Haridusprobleemidest.

<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:78657>

Ajalooõppe roll XXI sajandil // Sirp, 11. nov. 2011, lk. 4-5. Ettekanne ajalooõpetajate V kongressil Tallinnas 24. okt.

http://www.sirp.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=13326:ajalooõppe-roll-xxi-sajandil&catid=9:sotsiaalia&Itemid=13&issue=3368

[Pühajärve põhikooli sulgemisest : kommentaar] // Valgamaalane, 19. nov. 2011, lk. 5.

<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:79005>

Kas kõrgharidus peaks olema tasuline? : [küsitlus] // Äripäev, 23. nov. 2011, lk. 14.

<http://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:79420>

Ilmnenud on julgeolekuoht : [kommentaari] // Eesti Päevaleht, 5. det. 2011, lk. 7. IRLi ministrite Ken-Marti Vaheri ja Juhan Partsi võimalikust seotusest Eesti elamislubade vahendamisega.

<http://www.epl.ee/news/eesti/ise-teeme-ise-uurime.d?id=62731516>